

REZUMAT

Prezenta teză este o explorare amănunțită a conceptului de clusterizare, abordând subiectul dintr-o varietate de perspective economice și sectoriale. Lucrarea este împărțită în două părți principale, fiecare cuprinzând un număr specific de capitole.

Prima parte a tezei, fiind alcătuită din două capitole, stabilește fundamentul teoretic și contextul general al studiului. În primul capitol, se abordează teoria și dinamica clusterelor în contextul economic larg, oferind o înțelegere profundă a evoluției conceptului de-a lungul timpului și a impactului său asupra creșterii economice și competitivității. Al doilea capitol extinde discuția, concentrându-se pe structura și mărimea clusterelor în cadrul Uniunii Europene, explorând varietatea și profunzimea industriei în diferite regiuni și evidențiind rolul crucial al sectorului digital.

Primul capitol al tezei, **TEORIA ȘI DINAMICA CLUSTERELOR ÎN CONTEXT ECONOMIC**, oferă o perspectivă aprofundată asupra teoriei și dinamicii clusterelor în contextul economic, subliniind evoluția conceptului și importanța sa în stimularea creșterii economice și competitivității. Se concentrează pe definirea clusterelor ca fiind concentrații geografice și sectoriale de companii interconectate și instituții, beneficiind de pe urma schimbului îmbunătățit de cunoștințe și inovații. Teoriile discutate, cum ar fi teoria sistemelor de inovare, teoria rețelei, teoria ciclului de viață al clusterelor și economia aglomerării, ilustrează diferite aspecte ale formării, evoluției și competitivității clusterelor. Capitolul evidențiază, de asemenea, cum diversitatea culturală și socială dintr-o regiune poate stimula inovația și creativitatea, contribuind, astfel, la dezvoltarea economică. Rolul instituțiilor de cercetare, ca actori cheie în cluster, este accentuat, acestea fiind fundamentale în promovarea inovației, educației și cercetării.

Aprofundând teoriile clusterelor, în acest capitol se subliniază rolul colaborării între diverse entități economice și educaționale în stimularea inovației. De asemenea, studiul evidențiază faptul că prin clusterizare se facilitează transferul de cunoștințe și experiențe, companiile și instituțiile beneficiind de pe urma unor rețele extinse. În plus, se abordează modul în care diversitatea culturală și socială din cadrul unui cluster poate genera idei noi și abordări inovatoare, esențiale pentru dezvoltarea economică.

Cel de-al doilea capitol al tezei, **CLUSTERIZAREA ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ**, pune accent pe rolul vital al industriilor emergente în economia globală. Obiectivul este de a înțelege profunzimea și diversitatea acestor industrii în UE și de a identifica direcțiile strategice urmate de cluster. Analiza se bazează pe date preluate de

pe platforma Observatorul European al Clusterelor și utilizează o abordare cantitativă pentru a compara distribuția clusterelor în diferite regiuni europene. Rezultatele analizei indică o tendință clară spre concentrarea pe digitalizare, Europa centrală și Europa mediteraneană dominând atât în numărul total de clustere, cât și în specificul lor. Capitolul subliniază diversitatea culturală și economică a UE, fiecare regiune având un model unic de clusterizare, de la Europa Centrală, remarcabilă prin numărul mare de clustere mici, la Europa Occidentală, care se distinge prin clustere mari, indicând o maturitate în formarea clusterelor.

Analiza detaliată a clusterelor din UE demonstrează importanța adaptabilității la schimbările din economia globală și la tehnologii emergente. Astfel, clusterelor din Europa centrală și mediteraneană sunt în avangarda digitalizării, evidențiindu-se prin numărul și diversitatea acestora. Colaborarea dintre companii mari și IMM-uri este esențială pentru inovare și creștere. Studiul subliniază, de asemenea, că, deși există un model unic de clusterizare în fiecare regiune, toate contribuie la un peisaj economic divers și dinamic, cu implicații semnificative pentru formularea politicilor și deciziile de afaceri.

Partea a doua a tezei, constând în contribuțiile proprii, este formată din patru capitole. În cel de-al treilea capitol se discută despre sinergiile regionale în UE, punând accent pe performanța economică și inovația în diverse regiuni. Capitolul IV se concentrează pe rolul clusterelor în dezvoltarea economică, analizându-se beneficiile și provocările colaborării în cadrul clusterelor. Capitolul V aduce în prim-plan o analiză detaliată a sectorului pomicol din județul Suceava, evidențiindu-se evoluția și provocările specifice acestui sector. Capitolul VI încheie analiza, examinând potențialul și cunoașterea clusterizării în sectorul pomicol din județul Suceava, oferind o perspectivă asupra atitudinilor și percepțiilor locale față de acest concept.

Astfel, capitolul III, SINERGII REGIONALE: O ABORDARE MULTIDIMENSIONALĂ A CLUSTERIZĂRII ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ, abordează complexitatea și diversitatea clusterizării în Uniunea Europeană, concentrându-se pe analiza comparativă a diferitelor regiuni europene în ceea ce privește performanța economică, inovația și contextul social. Se urmărește identificarea sinergiilor și particularităților regionale care influențează formarea și eficacitatea clusterelor. Capitolul evidențiază rolul vital al clusterizării în stimularea inovației, eficienței și rezilienței economice în UE, recunoscând adaptabilitatea și colaborarea promovate de clusterizare ca elemente cheie pentru succesul economic durabil.

Studiul evidențiază faptul că Europa scandinavă se remarcă prin angajamentul ferm în direcția inovației, cu un procent semnificativ al PIB-ului dedicat activităților C&D. Aceasta reflectă nu doar o prioritate pentru progres tehnologic, ci și o aliniere strategică la obiectivele socio-economice ale regiunii.

Analiza subliniază pluralitatea economică a UE, de la dinamismul Europei de Sud-Est la stabilitatea Europei scandinave. Acest aspect evidențiază adaptabilitatea regiunilor europene la schimbările macroeconomice globale, luând în considerare complexitatea istorică și culturală a continentului.

Indicatorii pieței muncii, precum rata șomajului și procentul tinerilor NEET, ilustrează provocările cu care se confruntă diferite regiuni.

Studiul arată adaptabilitatea și eficiența regiunilor europene în fața schimbărilor economice și poziționarea lor în rețeaua globală de producție și consum. Dinamica cererilor de brevet și a investițiilor în C&D plasează UE într-o poziție de lider în inovație la nivel mondial.

În final, Capitolul III evidențiază rolul vital al clusterizării în stimularea inovației, eficienței și rezilienței economice în UE. Adaptabilitatea și colaborarea, promovate de clusterizare, sunt recunoscute ca elemente cheie pentru succesul economic durabil. Într-o lume în continuă schimbare, UE are potențialul de a modela progresul global, condiționat de angajamentul continuu pentru inovație, educație și infrastructură.

În capitolul IV, PERCEPȚII ȘI REALITĂȚI ÎN CLUSTERELE DE AFACERI: O EXPLORARE SOCIOLOGICĂ, se observă importanța clusterelor în cadrul economiei europene, analizându-se diferite perspective și abordări ale acestui concept. Astfel, se recunoaște rolul esențial al clusterelor în promovarea colaborării și stimularea creșterii economice, dar și provocările întâlnite în cadrul acestora, precum gestionarea conflictelor și dezvoltarea de cadre de colaborare eficiente.

Capitolul abordează diversitatea în inițierea clusterelor, impactul culturii și diversității culturale și necesitatea educației și conștientizării privind beneficiile clusterizării.

De asemenea, se subliniază potențialul neexploatat de colaborare între industrii și mediul academic și de cercetare, evidențiindu-se faptul că legăturile între aceste domenii pot accelera inovația și transferul de cunoștințe.

Studiul evidențiază un consens larg între respondenți privind rolul esențial al clusterelor în promovarea colaborării și stimularea creșterii economice. Există variații semnificative în gradul de familiarizare cu conceptul de clusterizare, evidențiindu-se faptul că există un teren fertil pentru inițiative educaționale și de promovare.

Capitolul subliniază provocările întâmpinate în cadrul clusterelor, precum gestionarea conflictelor și dezvoltarea de cadre de colaborare eficiente. Se sugerează că o abordare personalizată poate optimiza colaborarea.

De asemenea, analiza arată o gamă largă de opinii cu privire la entitățile care ar trebui să inițieze clusterelor, indicând că nu există o soluție unică aplicabilă universal.

În sinteză, Capitolul 4 pune în lumină importanța adaptabilității și flexibilității în promovarea și gestionarea clusterelor, având în vedere diversitatea contextelor culturale, economice și de dezvoltare. De asemenea, se subliniază rolul esențial al educației și conștientizării în valorificarea completă a potențialului clusterelor, precum și necesitatea de a îmbunătăți colaborarea între sectoare pentru a stimula inovația și creșterea economică.

Capitolul V, intitulat ANALIZA POTENȚIALULUI DE CLUSTERIZARE – STUDIU DE CAZ, se concentrează pe sectorul pomicol din județul Suceava, analizând evoluția firmelor și a performanței economice. Pentru perioada 2018-2022 am analizat indicatori economici și operaționali precum performanța economică, numărul de angajați, activele, capitalul propriu și alți indicatori relevanți. Capitolul abordează provocările sectorului, inclusiv schimbările climatice, lipsa forței de muncă și impactul pandemiei COVID-19 și prezintă o evoluție robustă a sectorului, evidențiindu-se necesitatea continuării adaptării strategice și a inovației.

Analiza scoate în evidență importanța constituirii unui cluster pomicol. Acesta ar putea fi un pas vital pentru dezvoltarea sustenabilă a sectorului, oferind avantaje precum accesul la tehnologii avansate, piețe mai largi și oportunități de inovare. Sectorul pomicol din județul Suceava demonstrează o evoluție robustă și o capacitate remarcabilă de adaptare la schimbările de mediu și de piață. Se recomandă continuarea adaptării strategice și a inovației pentru a face față provocărilor actuale și pentru a exploata oportunitățile de creștere și dezvoltare durabilă în viitor. Crearea unui cluster pomicol în județ poate fi esențială pentru dezvoltarea sustenabilă a sectorului, oferind avantaje precum accesul la tehnologii avansate, piețe mai largi și inovații în domeniu.

Ultimul capitol al tezei, intitulat DEZVOLTAREA ECONOMICĂ PRIN CLUSTERIZARE, investighează percepțiile și atitudinile pomiculturilor din Suceava privind adoptarea conceptului de clusterizare. Se analizează nivelul de interes și înțelegere față de clusterizare, evidențiind necesitatea informațiilor suplimentare pentru a înțelege mai bine conceptul și beneficiile acestuia.

Rezultatele analizei relevă o predominanță masculină în rândul respondenților, cu o reprezentare semnificativă și a genului feminin. Se observă că, deși există un nivel

de bază de cunoaștere a conceptului de clusterizare, majoritatea respondenților necesită informații suplimentare pentru a înțelege mai bine conceptul și beneficiile acestuia. De asemenea, un procent semnificativ dintre respondenți sunt foarte interesați de participarea la un cluster, dar majoritatea doresc să afle mai multe despre beneficiile și implicațiile acestuia înainte de a se angaja.

În ceea ce privește percepția beneficiilor, accesul la noi piețe și clienți, precum și oportunitățile de colaborare și schimb de experiență sunt considerate cele mai importante avantaje. Majoritatea respondenților sunt, de asemenea, dispuși să colaboreze activ și să împărtășească resurse în cadrul unui cluster. Cu toate acestea, sondajul identifică și provocări semnificative, cum ar fi dificultățile în stabilirea unei colaborări eficiente, lipsa fondurilor sau a sprijinului financiar, și concurența acerbă în domeniu.

Respondenții consideră crucial sprijinul autorităților locale și guvernamentale și arată o tendință pozitivă spre alocarea resurselor umane și financiare pentru dezvoltarea clusterului. În ceea ce privește structura de conducere, există o preferință pentru un model colegial, democratic. De asemenea, studiul evidențiază diferențele în percepția beneficiilor clusterizării în funcție de grupa de vârstă a respondenților.

În concluzie, rezultatele studiului indică un potențial semnificativ pentru dezvoltarea clusterizării în sectorul pomicol din județul Suceava. Pentru a asigura succesul acestei inițiative, este esențial să se acorde atenție informării adecvate, finanțării și abordării provocărilor percepute de pomicultori.

Lucrarea se finalizează cu un capitol de concluzii și recomandări, unde sunt sintetizate principalele rezultate ale studiului și sunt oferite direcții pentru cercetări viitoare și implementări practice ale clusterelor, în special în sectorul pomicol. Acest capitol vizează nu doar să însumeze cunoștințele acumulate, dar și să propună pași concreți pentru aplicarea acestora în contextul economic real.